GAZETA LWOWSKA.

We Srodę — Nro. 73. — 27. Czerwca 1827.

Gazeta Lwowska wraz z Rozmaitościami na przyszłe półrocze wychodzić będzie tak jak dotychczas; to jest: Gazeta trzy razy w tygodniu i zawsze, gdy tego zajdzie potrzeba, po 6 stronnic a Rozmaitości każdego tygodnia równo po arkuszu, czyli po 8. stronnic.

Cena prenumeraty ta sama; to jest: na półroku 9 ZR. 36 kr M. K. czyli 24 ZR. W. W. Upraszą się tylko JPP. Prenumeratorów, aby to pismo wcześnie w Expedycyi c. k. głownego Urzędu pocztowego we Lwowie albo na c. k. prowincyjnych Stacyjach pocztowych zamówić raczyli.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Królestwo Lombardzko-Weneckie.

Podług doniesień z Monza, w gazecie Medyjolańskiéj, Jéj Cesarzowicowska Mość Arcyxiężna Wicekrólowa, zachorowała tamże z dnia 5. na 6. t. m. na kolki, z któremi dnia następującego połączyły się womity żółciowe. Kolki mimo wszelkich użytych lekarstw nie ustawały. Ten stan trwał aż do 8. rano, i wtedy znaczna nastąpiła ulga. W d. 9. Jéj Cesarzowicowska Mość miała się lepiéj, i gorączka sfolgowała. Dnia 10. wyszłe buletyny lekarskie oznajmiły o polepszeniu się zdrowia Jéj Cesarzowicowskiéj Mości; w d. 11. przychodziła dostojna chora do siebie, a w d. 12. tak dalece była zdrowszą, że już więcéj żadnego lekarskiego raportu nie wydano. *(G. W.)*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Owdowiała Królowa Jejmość Wirtemberska podług doniesień z Londynu z dnia 6. Czerwca przybyła tamże, i zajęła pokoje królewskie w pałacu St. James.

Król zjechał w dniu 7. Czerwca z Windsoru do pałacu S. James, i wraz z Xiężną Augustą i Xiężną Glocester był na obiedzie u Królowéj Wirtemberskiéj; wieczorem powrócił Monarcha do Windsoru.

Przy wniesieniu budżetu w d. 1. Czerwca w Izbie niższéj, rozpoczął mowę swoję P. Kanning od uwagi, że zadanie, które dzisiaj rozwiązać obowiązany, było po wszystkie czasy trudném, a dla tego, który je pierwszy raz na siebie bierze, staje się tą razą pewnie nie mniéj trudném przez tę okoliczność, że stan finansów krajowych nie wystawia bez warunkowéj pomyślności. Lecz bez wątpienia, smutne widoki, jakie na cały stan przez niepomyślny brak niektórych części owego stanu rozszerzyły się, sprawiły w kraju głębokie wrażenie, jakoby do tego istotny stosunek dał powód, i pociechą jest dla niego, gdy pomyśli, że im bliżéj przystępujemy do owego wystawienia, tém więcéj rozwija się powod do wierzenia, iż owe posępne widoki w publiczném mniemaniu były bardzo przesadzone, chociaż chętnie dopuszcza, że wiele potrzeba żałować i wiele jest do ulepszenia. (Słuchajcie! słuchajcie!) Chce ón nasamprzód rzecz wystawić od jednostki, i spodziewa się, że Wydział weźmie to przynajmniéj za dowód rzetelności, z jaką zamyśla przedmiot traktować. Nasamprzód chce ón przełożyć stan finansów przy końcu roku zeszłego; potém według zwyczaju swego zacnego przyjaciela i poprzednika na tym urzędzie (jako Kanclerza Izby skarbowéj) rok przeszły porównać z różnemi takowy poprzedzającemi; w końcu potrzeby bieżącego okazać i ustanowić powody, które jego zaufanie o skutku zdają się usprawiedliwiać. W ostatnim względzie może się ón w prawdzie odwołać tylko na wykazanie swojéj rzetelności, aby przekonał Wydział, iż nie ma zamiaru czegoś, o czém wie, zamilczeć, lub przytaczać to, czego nie wie, lub podawać o sobie mniemania, jakiemi nie jest ze wszelką uczciwością i rzetelnością przejęty. (Oklaski). Tu wykazał i wyjaśniał daty, zawarte w liczbach (które przytoczyliśmy w przeszłym numerze). Z tego okazuje się ogólny brak na rok bieżący, w porównaniu z dawniejszemi cterema, 1 mil. 804,765 funt. szterl., czyli razem prawie 2 mil. funt. szterl. — 2 milijony, w wydatkach pięcioletnich, prawie 300 milijonów. Nie chce ón przezto powiedzieć, czyli kraj ten brak ma uznać za dobry, i czyli ma być tym zadowolony; chce ón tylko twierdzić, że jest mniejszy, jak go inni wystawili; i nieró-nie mniejszy, niżeli kraj sądził w powszechności. Wiem dobrze, iż mogą powiedzieć, że w całém przedstawieniu jest fałszywy wniosek, pochodzą-

cy z jednéj okoliczności, nazywanéj zwykle »*Martwy gwicht*« (ubytek, jaki bank zasadza na połowie płacy i wypłatach pensyj przez śmierć pensyjonistów). O tem nazwisku nie sądzi ón przez potwarz, lecz używa go, ponieważ stało się techniczném; uważa je zaś za błąd, iżby martwe gwichty miały szkodliwie działać na finanse. (Oklaski.) Co też chce ón objaśnić Panom (ironicznie) oklaski dajacym; ten martwy gwicht ma bezsprzecznie ten błąd, że wikła publiczne rachunki, i czyni je niezrozumiałemi, dla czego więcéj ściągają one nagany, niżeli w istocie zasługują. Jednak nietylko, że żadnéj nie poczyniły szkody, lecz istotnie krajowi wielkie przyniosły pożytki. Wyznać musi, iż sam nie miał w téj mierze dokładnego przekonania, aby martwy gwicht, w tych latach, w których tak bardzo o takowy chodziło, oszczędził krajowi znaczny podatek, aż dopiero gdy miał powód zająć się zupełnie stanem finansów, przyczém (jak z wielu innych liczb rozpoznania) nabył wyjaśnienie, że lud ma ulgi o 2 mil. Stosunek ten przedstawia ón otwarcie bez obowiązywania się, aby w tym względzie na przyszłość jednę przedsiębrał drogę.

W Izbie niższéj złożono d. 8. t. m. następujące Poselstwo w imieniu Króla:

»Ponieważ Król Jegomość musi przedsięwziąć środki, aby pokryć wydatki dodatkowe, któreby przedłużenie pobytu wojsk Króla Jmci. w Portugalii uczynić mogło potrzebném, i poponieważ Król Jegomość polega na gorliwości i przychylności swoich wiernych Członków Izby gminnej, przeto ma nadzieję, iż starać się będą o też koszta.«

P. Kanning rzekł, że udzielenie powyższe ściąga się do kredytu, jaki zapowiedział zeszłego Piątku przy wykładzie budżetu.

Lord Dudley and Ward mówił w tym przedmiocie na posiedzenie Izby niższéj wdniu 9. Czerwca.

»Obecność wojsk Angielskich w Portugalii, rzekł ón, uwolniła Angliją od wojny, któraby dla wszystkich zgubną wypaść mogła była. Okoliczności, które z początku wysłania wojsk do Portugalii wymagały, jeszcze istnieją, chociaż zmienił się cokolwiek ich groźny charakter.«

W téj chwili trwają układy między Portugaliją i Hiszpaniją, za potwierdzeniem Francyi i Anglii, i zapewne skończą się na załatwieniu, które niebędzie wymagało pobytu wojsk w Portugalii (słuchajcie!), a że niemożna dokładnie wiedzieć, kiedy te układy ukończą się, tedy obmyśléć potrzeba środki dla utrzymania wojska. Wiem, iż to, co mówię przed Izbą, mówię przed Europą, i dla tego życzę sobie, aby mię dobrze zrozumiano; nasze wojska nie są posłane ani dla konstytucyjnej Portugalii, ani dla absolutnéj Hiszpanii, lecz na obronę naszych Sprzymierzonych.« W takiéj samej myśli lecz bardzo krótko mówił w tym przedmiocie P. Kanning.

Lord Grey uważa żądany kredyt za wysoki, jeźli jedynie ma być przeznaczony na teraźniejsze utrzymanie wojsk w Portugalii. Lord Goderich oświadcza, że teraźniéjszy kredyt nie jest przeznaczony, iżby Króla Jmci postawił w możności powiększyć wojsko w Portugalii, lub jego działaniom więcéj nadać skuteczności; działalność tegoż wojska ograniczoną zostanie z powodów przez Wicehr. Dudley and Ward wyłożonych.

P. Oneil zapowiedział w Izbie niższéj wdniu 7go Czerwca, iż w dniu 11. t. m. przełoży następującą uchwałę: »Izba gminna pokłada zupełne zaufanie w przyrzeczeniu Ministrów, iż co się dotycze pytania katolickiego zachowywać będą zupełną neutralność.«

Hrabia Ofalia zjechał do Londynu dnia 5. Czerwca.

P. Kanning dawał w d. 5. Czerwca wielki obiad gabinetowy, na który oprócz Ministrów zaprosił głównych Członków byłéj oppozycyi Whigów w Izbie niższéj.

W dzienniku »Morning-Post« czytamy: »Dowiadujemy się z najpoważniejszego źrzódła, że P. Kanning postanowił przy końcu posiedzeń parlamentowych zrzec się urzędu pierwszego Ministra, i wrócić się do posady Sekretarza Stanu spraw zewnętrznych. W skutek tego postanowienia przedsięwziętoby następujące urządzenie: Margrabia Lansdown będzie pierwszym Ministrem; P. S. Bourne, Sekretarz spraw wewnętrznych, odstąpi swego miejsca innemu jakiemu przewodnikowi Whigów, a Lord Dudley and Ward otworzy miejsce P. Kanningowi do objęcia Ministerstwa spraw zewnętrznych.

Mamy powód do wierzenia, mówi Times, iż przystąpią do uchwały większéj liczby i pytanie względem cofnienia prawa o przysiędze do przyszłego posiedzenia odłożone zostanie.

Według wykazu Parlamentowi przełożonego, pieniądze Wydziałom spraw zewnętrznych i wewnętrznych przez Urząd skarbowy na tajemną służbę danych, wynosiły:

W roku	dla pierwszego funt. szt.	dla drugiego funt. szt.
1817	40,000	3000
1818	40,000	3000
1819	35,000	6000
1820	50,000	2000
1821	30,000	3000

1822	30,000	1000
1823	54,836, 10, 3,	—
1824	45,000	1000
1835	45,000	1000
1826	58,883, 2, 3,	1000

W tym samym okresie czasu wypłacono dla téj samej służby urzędom osad i admiralicyi 38,000 funt. szt. Tak zwana tajna służba kosztowała kraj w 10 upłynionych latach 487,719 f. szt. 12 szyl. 6 p. (*G. W.*)

Francyja.

W d. 10. Czerwca w Niedzielę były w St. Cloud liczne pokoje.

Rozporządzenie król. z d. 16. Maja zwołuje Kollegium wyborcze Departamentu Charente na d. 9. Lipca do Angouleme, aby w miejscu P. Terrason de Montleau, który wziął uwolnienie, wybrać nowego Deputowanego.

Kommissyja Izby Parów mianowała Xięcia Brissac swoim zdawcą sprawy z budżetu.

Monitor z d. 5. Czerwca donosi: »Od kilku miesięcy postępowanie Deja Algierskiego względem handlu i żeglugi Francyi dawało mocny powód do nieukontentowania. Korsarze jego przeglądali okręty Francuzkie; jeden nawet zrabowali; inne nadwerężenia traktatu dowodziły jego złéj chęci i nierzetelności. Nakoniec donoszą listy z Algieru z d. 30. Kwietnia, że Dej podczas posłuchania danego Francuzkiemu jeneralnemu Konzulowi i Sprawującemu interesa, nie uważając na poszanowanie dla charakteru tego Ajenta i Mocarstwa, które ón przedstawia, tak dalece się zapomniał, iż go mocno obraził. Nadwerężenie to prawa narodów nie może ujść bez kary; oddział okrętów musiał już wypłynąć z Toulonu, aby za to, jakoteż za inne uciążliwości, pozyskać zadosyć uczynienie. (*G. W.*)

Niemcy.

Gazety Sztutgardzkie donoszą pod d. 13tym Czerwca:

»Owdowiała Królowa Jejmość Wirtemberska przybyła szczęśliwie w d. 5. t. m. o godz. 7méj wieczorem do Londynu.«

»Królowa Jejmość odbyła podróż z Flesingi do Margate pomimo burzliwego powietrza w 16 godzinach w dobrym zdrowiu, nie doznawszy choroby morskiéj. W Greenwich zastała Króla Jmci, JJ. KK. Wysokości Xięcia i Xiężnę Klarencyi i Xiężnę Augustę Angielską na przyjęcie siebie.— W dalszéj podróży do Londynu, zebrało się mnóstwo na gościńcu do Stolicy wiodącym, a brzegi Tamizy brzmiały odgłosem radości z powodu szczęśliwego przybycia dostojnych podróżnych.«

»Król Jegomość przybywszy umyślnie z Windsoru do Londynu, przyjął Królowę Jejmość najczulej i przeznaczył jej pokoje własne w pałacu St. James.« (*G. W.*)

Prussy.

Król Jegomość raczył swego nadzwyczajnego Posła i pełnomocnego Ministra na król. Saskim Dworze, rzeczywistego tajnego Radcę legacyi Jordana, mianować rzeczywistym tajnym Radcą z przydomkiem: »Jego Excellencyja« i w téj mierze opiewający patent własną ręką podpisany, onemuż wydać rozkazał. (*G. W.*)

Królestwo Polskie.

Monitor Warszawski z d. 17. b. m. zawiera następujące Postanowienia N. Cesarza i Króla, i Rady Administracyjnéj Królestwa Polskiego:

»Z Bożéj łaski My MIKOŁAJ I., Cesarz Wszech Rossyj, Król Polski, i t. d.«

»Zapatrzywszy się na art. 152. ustawy konstytucyjnéj; zapatrzywszy się oraz na art. 2., 3. i 11. wydanego przez nas pod datą 6. (18.) bieżącego miesiąca urządzenia Sejmowego; na zdanie sprawy Komitetu śledczego, ustanowionego za rozkazem Naszym w d. 7. (19.) Lutego 1826 r., i uczynione Nam przełożenie Rady administracyjnéj; postanowiliśmy i stanowimy: Art. 1. Zwołany rozkazem Naszym z dnia dzisiejszego Sąd Sejmowy sądzić będzie sprawę obwinionych: Seweryna Krzyżanowskiego, Stanisława Hrabiego Sołtyka, Franciszka Majewskiego, Xiędza Dembka, Stanisława Zabłockiego, Wojciecha Grzymały, Andrzeja Plichty i Romana Hrabiego Załuskiego; oraz sprawę innych w ciągu śledztwa i instrukcyi wykryć się mogących obwinionych, których przestępstwa okazałyby się podług art. 31., 50 i 76. urządzenia Sądu Sejmowego ulegającemi rozpoznaniu teraz zwołanego Sądu Sejmowego. — Art. 2. Gdy teraźniejszy Prezes Senatu, Hrabia Stanisław Zamojski prezydował w Komitecie śledczym, któremu powierzone były dochodzenia tyczące się sprawy odesłanéj pod rozpoznanie Sądu Sejmowego; mieć chcemy, przez wzgląd na takową okoliczność, i w celu zabezpieczenia tém bardziéj bestronności wyroków, aby był zastąpiony w obowiązkach Prezesa Sądu Sejmowego przez Senatora Wojewodę Piotra Hrabiego Bielińskiego. — Art. 3. W przypadku słabości, lub w razie innych przeszkód, któreby zajść mogły w ciągu postępowania, zastępować będzie Senatora Wojewodę Hrabiego Bielińskiego, w obowiązkach Prezesa Sądu Sejmowego, Senator Wojewoda Wincenty Hrabia Krasiński. — Art. 4. Sprawowanie obowiązków Prokuratora jeneralnego przy Sądzie Sejmowym powierzamy JP. Antoniemu Wycze-

chowskiemu, Radcy Stanu nadzwyczajnemu, Członkowi Kommissyi rządowej sprawiedliwości. — Art. 5. Obowiązki Pisarza Sądu Sejmowego, pełnić będzie JP. Klemens Urmowski, Sędzia appellacyjny. — Art. 6. Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego Radzie administracyjnej i Senatowi, w czém do kogo należy, polecamy. Dań w Petersburgu d. 7. (19.) Kwiet. r. 1827 a panowania Naszego roku drugiego.« »MIKOŁAJ.«

W Imieniu N. Mikołaja I., Cesarza wszech Rossyj, Króla Polskiego, i t. d. Rada administracyjna Królestwa, zapatrzywszy się na art. 4. Postanowienia królewskiego z d. 6. (18.) Kwietnia r. b. urządzającego Sąd Sejmowy i wskazującego prawidła postępowania w tymże Sądzie w sprawach o zbrodnie Stanu, mianuje niniejszém: JP. Jana Kantego Borakowskiego, Referendarza Stanu nadzwyczajnego i Radcę Prokuratoryi jeneralnéj, tudzież JP. Michała Tokarskiego, Prokuratora jeneralnego przy Sądzie appellacyjnym, Zastępcami Prokuratora jeneralnego Sądu Sejmowego do sprawy osób obwinionych o należenie do towarzystw tajnych, zamiar polityczny mających, a które w oddzielném Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości Postanowieniu z dnia 7. (19.) Kwietnia r. b. wymienione zostały. — Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady administracyjnéj d. 17. Maja 1827 r. — Minister Stanu prezydujący (podp.) W. Sobolewski.

W Imieniu N. Mikołaja I. Cesarza wszech Rossyj, Króla Polskiego, i t. d. Rada administracyjna Królestwa, zapatrzywszy się na art. 4. Postanowienia królewskiego z d. 6. (18.) Kwietnia r. b. urządzającego Sąd Sejmowy i wskazującego prawidła postępowania w tymże Sądzie w sprawach o zbrodnie Stanu, mianuje niniejszém: JP. Antoniego Rzempołuskiego, Pisarza Sądu najwyższéj instancyi Królestwa Polskiego, tudzież JP. Jana Uniatyckiego, Pisarza Sądu appellacyjnego Królestwa Polskiego, Zastępcami Pisarza Sądu Sejmowego, do sprawy osób obwinionych o należenie do towarzystw tajnych zamiar polityczny mających, a które w oddzielném Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości Postanowieniu z dnia 7. (19.) Kwietnia r. b. wymienione zostały. — Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady administracyjnéj d. 17. Maja 1827 r. — Minister Stanu prezydujący, (podp.) W. Sobolewski.

Stósownie do Postanowienia N. Pana z dnia 6. (18.) Kwietnia r. b. nastąpiło na dniu wczorajszym o godzinie 9téj rano publiczne otwarcie Sądu Sejmowego w sali Senatu.

Po zgromadzeniu się Członków Senatu JW. Hrabia Zamojski, Prezes Senatu, wyznaczył deputacyją, złożoną z JO. Xięcia Lubomirskiego i JW. Hrabiego Bielińskiego, Senatorów Kasztelanów, dla zaproszenia Rady administracyjnéj Królestwa, zebrany w sali tronowéj, do przybycia na posiedzenie. — Gdy Rada administracyjna zajęła miejsca około tronu, JW. Hrabia Sobolewski, Senator Wojewoda, Minister Stanu, prezydujący w téjże Radzie, wezwał do odczytania Dekretu N. Pana z daty 7. (19.) Kwietnia (w Numerze 59. Gazety nasz.) umieszczonego, wyłuszczającego powody zwołania Sądu Sejmowego, poczém przemówił, jak następuje:

»Senatorowie! Słyszeliście dopiéro powody, które, acz z boleśném uczuciem, skłoniły N. Pana do przedsięwzięcia środków wskazanych mu przez wysokie powinności najwyższego jego dostojeństwa. Znalazł je w mądrości swojéj, zgodnemi z prawami nam nadanemi, zdolnemi do utrzymania zasad porządku towarzyskiego i spokojności ludów berłu jego, z woli Opatrzności, podległych.«

»Urządzenie stanowiące organizacyją Sądu Sejmowego, nie wiążąc was ściśle przepisami procedury karnéj co do ocenienia dowodów nieistności lub istności winy, lecz własnemu waszemu sumieniu oddając ich uznanie, niezaprzeczoną jest rękojmią wysokiego N. Pana zaufania w wierności waszéj do Tronu, miłości ojczyzny i bezstronnéj sprawiedliwości waszéj, — uczucia, których jako pierwsze ciało Państwa, winniście dawać i dajecie przykład.«

Następnie odczytany był rapport Kommissyi śledczéj, Jego Cesarzowicowskiéj Mości W. Xięciu Cesarzewiczowi złożony, (który następuje umieścimy.)

Po odczytaniu powyższego raportu, JW. prezydujący w Radzie administracyjnéj ogłosił w Imieniu Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości, iż Sąd Sejmowy jest ustanowiony dla sprawy w rozkazie wymienionéj, któréj szczegóły przedstawionemi będą przez Prokuratora jeneralnego, i wezwał do odczytania umieszczonego na początku postanowienia N. Pana, tudzież postanowienia Rady administracyjnéj Królestwa. — Tu Senator Wojewoda Hrabia Bieliński, Senatorowie, tudzież Pisarz i jego Zastępcy, wykonali prawem przepisaną przysięgę; poczém Prezes Senatu wezwał na ustęp publiczność zgromadzoną.

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 26. Rozmaitości.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Druk Piotra Pillera.